

RAPORTTI REUTERS INSTITUUTIN TOIMITTAJAOHJELMASTA

Osallistuin Helsingin Sanomien Säätiön stipendiaattina Oxfordin yliopiston Reuters Institute for the Study of Journalism –instituutin Fellowship-toimittajaohjelmaan lukuvuoden 2008-2009. Lukuvuosi käsitti Michaelmas-, Hilary-, ja Trinity-lukukaudet, kukin pituudeltaan noin kolme kuukautta.

Lukuvuosi Oxfordin yliopistossa ja sen Reuters Instituutissa antoivat minulle mahdollisuuden ajatella, havainnoida ja selvittää, mitä internetin tuoma murros vaikuttaa mediaan ja journalismiin.

Yleistä opinnoista

Opinnot syksyllä 2008 alkoivat osallistumisella Reuters Institutin 25-vuotisen Fellowship-ohjelman juhlaseminaariin 26.-27. syyskuuta. Michaelmas-lukukausi seminaareineen alkoi 8. lokakuuta tutustumisella Oxfordin yliopistoon, Green Templeton Collegeen, tiedekuntaan ja kirjastoihin. Luennot ja seminaarit jatkuivat ensimmäisellä lukukaudella joulukuun toiselle viikolle.

Seminaarit ja luentosarjat rytmittivät opiskelua tammikuussa alkaneella Hilary-kevätlukukaudella ja huhtikuusta kesäkuuhun Trinity –kesälukukaudella. Samalla keräsin ja työstin aineistoa opintoihin kuuluvaa tutkimustyötä varten.

Lukuvuosi päättyi 25. kesäkuuta 2009 Fellowship-ohjelmaan osallistuneiden journalistien lopputöiden esityksiin. Oma tutkimukseni käsitteli printtimedian tulevaisuutta, haasteita ja mahdollisuuksia internetin aikana (*"The Death of Print? The Challenges and Opportunities facing the Print Media on the Web"*). Esityksen tutkimuksestani pidin Reuters Instituutissa 10. kesäkuuta.

Reuters Institutin seminaarisarjat

Instituutin viikottaiset seminaarisarjat, Reuters Institute (RISJ) Seminar series Green Templeton Collegessa ja Media and Politics –seminaarisarja Nuffield Collegessa muodostivat ohjelman ja opintojen rungon kaikkina kolmena lukukautena. Niiden lisäksi ohjelmaan osallistuneet Journalist fellowit kokoontuivat keskiviikkoisin omaan seminaariinsa Instituutille, Norham Gardensiin. Fellow-seminareissa kukin osallistujista vuorollaan piti esitelmän oman kotimaansa ajankohtaisesta, journalismia käsittelevästä aiheesta.

Instituutin seminaarien aihepiiri on ollut laaja. Se on käsittänyt sellaisia aiheita kuten journalismin tulevaisuus, median omistus, kriisialueiden journalismi, organisoitu rikollisuus uutisena, uskonnosta raportointi, journalismi ammattina, median liiketoimintamallit, tasapuolisuus mediassa, BBC ja etiikka.

Puhujat ovat olleet journalistiikan professoreita, kokeneita kirjeenvaihtajia, toimittajia ja kolumnisteja, päätoimittajia, poliitikkoja, entisiä ministereitä ja muun muassa pääministerin entinen esikuntapäällikkö.

Sain seminaarisarjojen seuraamisesta tukea myös oman lopputyöni valmisteluun.

Keskiviikkoseminareista tein raportin Reuters Instituutin internetsivustolle 12.11. tilaisuudesta, jossa Oxfordin yliopiston sosiologian professori Stein Ringen esitelmöi aiheesta How "Great" is British journalism? Kevätlukukaudella raportoin oman tutkimukseni ohjaajan Dr. Andrew Currahin "Business Models for the Media" –esityksestä.

Lisäksi seurasin muiden Oxfordin yliopiston collegeiden ja laitosten järjestämiä luentoja ja seminaarisarjoja oman kiinnostukseni ja tutkimusaiheeni pohjalta.

Konferenssit ja vierailut:

- Reuters Institutin 25th fellowship programme –juhlaseminaari, 26.-27.9, Oxford

- What happens to newspapers? Panel discussion, New media knowledge, University of Westminster, London, 28.10.
- Nordic media conference, Reuters Institute 7.11., UCL London
- Financial journalism report launch, POLIS, London School of Economics, London 17.11.
- Journalism and financial crisis, Reuters Institute, conference at SAID Business School, Oxford 1.12.
- 17.11. vierailu Thomson Reutersin pääkonttoriin ja uutisdeskiin Lontoossa
- 20.11. vierailu BBC World Serviceen Lontoossa
- Oxford Media Convention –konferenssi, Said Business School, Oxford, 22.1.2009
- 19.2. RISJ-vierailu Lontoon parlamenttiin
- 20.2. Climate Change –ilmastonmuutos seminaari, Reuters Institute, Oxford
- 21.2.2009 kurssi: Masterclass in investigative reporting by David Leigh and Nick Davies, City University, London,
- 16.6.2009, The future of international broadcasting: panel discussion at Thomson Reuters, London.

Toimittajia ympäri maailmaa

Reuters Instituten Fellowship-ohjelman yksi parhaista erityispiirteistä on sen osallistujien kansainvälinen piiri. Toimittajia oli vuoden aikana lähes joka puolelta maailmaa. Keskustelut ja journalistien kertomat kokemukset toimittajan työstä omissa kotimaissaan antoivat minulle kuvan siitä, kuinka erilaista toimittajan työ voi olla esimerkiksi diktatuurimaissa tai kehitysmaissa verrattuna vaikkapa Suomeen ja omaan kokemuspieriini.

Lukuvuoden aikana Reuters Instituten ohjelmaan ja seminaareihin osallistui yhteensä 23 journalistia kolmen- yhdeksän kuukauden pituisille fellowship jaksoille. Meidän kolmen Sanomain säätiön lähettämän suomalaistoimittajan (Kimmo Lundén, Annikka Mutanen, Salla Nazarenko) lisäksi osallistujat tulivat Itävallasta, Isosta-Britanniasta, Jemenistä, Vietnamista, Burkina Fasosta, Kanadasta, Israelista (Palestiina), Egyptistä, Japanista, Hong Kongista, Yhdysvalloista, Australiasta, Etelä-Koreasta, Armeniasta, Etelä-Afrikasta ja Espanjasta.

Tutkimustyö, Research paper

Fellowship-ohjelmaan kuuluva tutkimukseni käsittelee printtimedian tulevaisuutta, haasteita ja mahdollisuuksia internetin aikana. Printtimedian kuolemaan en kuitenkaan usko lopputyön provosoivasta otsikosta huolimatta: "The Death of Print? The Challenges and Opportunities facing the Print Media on the Web".

Työni käsittelee media-alan viime ajan murrosta, mahdollisia uhkia journalismille, uusien liiketoimintamallien kokeiluja ja hakemista. Aihe oli minulle läheinen jo oman työni kannalta. Median vanhat liiketoimintamallit ovat joutuneet murrokseen internetin aikakaudella ja totut ansaintalogiikat eivät enää toimi. Ilmoitustulojen romahtaminen kehittyneillä mediamarkkinoilla loppuvuoden 2008 aikana ja jälkeen teki toimintaympäristöstä kustantajille yhä haasteellisemmän.

Työssäni pyrin selvittämään, mikä on printtimedian tulevaisuus, onko se kuolemassa? Mikä on se liiketoimintamalli, jolla sisällöt ja uutiset voidaan tuottaa verkossa taloudellisesti kannattavasti. Voiko median muutoksista ja lehtikuolemista aiheutua uhkaa myös demokratian toiminnalle ja yhteiskunnalle? Työn edessä kysymyksiä syntyi enemmän kuin oli olemassa selkeitä vastauksia. Tutkimustyötäni ohjasi Dr. Andrew Currah, joka toimii Fellowina Reuters Institutessa. Currah on perehtynyt samaan aihealueeseen ja olen kiitollinen häneltä saamaansa ohjaukseen ja tukeen tutkimustyössä.

Tutkielman loppupäätelminä kirjoitin, että yksittäistä, kaikille kustantajille sopivaa ansaintamallia netissä tuskin on olemassakaan. Printtimedialla on tulevaisuutensa, kunhan vain lehdet pitävät huolen tuotteidensa kehittämisen sekä printissä että verkossa. Mediat keskittyvät jatkossa yhä enemmän ydinosaamiseensa ja ulkoistavat tai lisäävät yhteistyötä kumppaniensa, kilpailijoidensa sekä yleisöjensä kanssa pärjätäkseen markkinoilla.

Netin tuomat ilmoitustulot eivät korvaa niitä tulomenetyksiä, jotka kustantajat ovat printin puolella menettäneet. Sisältöjen jakaminen ilmaiseksi ei ole tuonut kannattavaa liiketoimintaa kustantajille, ja ilmoitustulojen viimeaikainen vähentyminen on vienyt pohjaa ilmaissisältöjen ansaintalogiikalta. Todennäköistä on, että yhä suurempi osa kustantajista pyrkii tavalla tai toisella siirtymään maksullisiin sisältöihin myös verkossa.

Mediat ovat valinneet erilaisia strategioita toimia netissä. Esimerkkeinä käytin kahta suhteellisen uutta suhteellisen uutta mediatoimijaa, breakingviews.com –online talousuutisten analysointiin ja kommentointiin erikoistunutta nettipalvelua sekä vasta tammikuussa 2009 Lontoossa aloittanutta suomenkielistä lontoocalling.com –uutis- ja blogisivustoa. Breakingviews.com hankkii tulonsa pääosin tilausmaksujen avulla ja lontoocalling.com perusti toimintansa ilmoitustulojen ja yhteistyökumppaneiden linkkien varaan.

Työssäni käyn lävitse uutismedian arvoketjun ja markkinoiden muutosten aiheuttamat vaikutukset siihen. Journalismin kannalta sisältöjen hyödyllisyys, luotettavuus ja uskottavuus ovat jatkossakin arvossaan sekä printissä että verkossa. Kustantajat ovat vastanneet markkinoiden muutokseen erityisesti kustannuksia leikkaamalla, mikä on tehnyt näiden arvojen ylläpitämisestä entistä haasteellisempää. Jatkuva kustannusten leikkaaminen ja toimitusten henkilöstön vähentäminen eivät kuitenkaan ole se liiketoimintamalli, joka pitkällä tähtäimellä pelastaisi lehtiä ja niiden verkkosaitteja. Klikkausten metsästäminen pintapuolisilla ja mediaseksikkäillä aiheilla ja otsikoilla verkossa voi puolestaan ohjata toimituksellista päätöksentekoa ja resurssien ohjausta pois yhteiskunnan toiminnan kannalta tärkeämmistä uutisaiheista ja –seurannasta.

Koko tutkimus on luettavissa Reuters Institute for the Study of Journalism verkkosivulta, linkki: <http://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/fellowships/journalist-fellows/journalist/mr-kimmo-lunden.html>

Oxford on myös soutamista

Soutaminen kuuluu Oxfordin yliopiston ja sen collegeiden perinteisiin. Oman Oxford-vuoteni aikana Oxfordin ja Cambridgen yliopistot ottivat toisistaan mittaa Thamesilla maaliskuussa jo 155. kerran. Olympiasoutajia vilissyt Oxfordin kahdeksikko voitti 3,5 veneenmitalla kilpailijansa.

Aloitin noviisina syksyllä soutuharrastukseni Oxfordissa collegeni Green Templetonin venekerhossa. Soutaminen oman collegen joukkueessa oli paitsi tehokasta yliopistoliikuntaa, myös hyvä tapa tutustua collegen elämään ja opiskelijoihin.

Kokemuksesta voin sanoa, että soutaminen otetaan Oxfordissa tosissaan. Harjoituksia oli Isis-joella ja soutulaitteilla useana päivänä viikossa, parhaimmillaan jopa päivittäin ennen kunkin lukukauden soutu-regattaa. Harjoitukset joella alkoivat usein jo aamukuudelta, jotta opiskelijat ehtivät luennoillensa.

Perheen kanssa maailmalla

Oxfordissa mukanani oli nelihenkinen perheeni, johon kuuluvat puoliso Tuula ja syksyllä 2008 Isoon-Britanniaan saapuessamme 8- ja 11-vuotiaat pojat. Asumisen ja koulujen etsiminen ovat ensimmäiset asiat, jotka ulkomaille muutettaessa on järjestettävä.

Asunto löytyi entisen Reuters Institutin fellowin kautta Oxfordin Summertownin alueelta. Lasten koulujen järjestely onnistuu vasta, kun on esittänyt asuinsoite, sillä lapset sijoitetaan kouluihinsa ensisijaisesti asuinalueensa mukaan.

8-vuotiaalle Jaakko-Juhanille saimme koulupaikan Wolvercoten ala-asteelta. 11-vuotias Joakim aloitti koulunsa paikallisella ylä-asteella, Cherwellin koulussa. Joakimin osalta hakuprosessi kesti pidempään, ja hän pääsi aloittamaan koulunsa vasta muutama viikko koulujen alkamisen jälkeen. Kumpikin koulu on valtion ylläpitämä.

Lukuvuoden mittaisen kokemuksen perusteella olimme hyvin tyytyväisiä kyseisten koulujen opetuksen tasoon ja tapaan, jolla vaillinaisesti englantia taitavat lapset otettiin uuteen ympäristöön ja kouluun mukaan.

Puolisolle kielikurssit ja Oxfordin yliopiston puolisoille tarkoitettu Newcomers' club tarjosivat mahdollisuuden kehittää itseään ja osallistua yliopistoyhteisön toimintaan.

Kimmo Lundén
Journalist Fellow 2008-2009
Reuters Institute for the Study of Journalism
Department of Politics and International Relations
University of Oxford